

Enhed
Forvaltningsjura

Notat om vederlag til viceborgmestre

Sagsbehandler

Koordineret med

Sagsnr.
2020 - 4191

Doknr.
237809

Dato
23-04-2020

1. Baggrund

Dragør Kommune ved chefjurist [redacted] (e-mailadresse [redacted]) har ved e-mail af 16. april 2020 rettet henvendelse til Social- og Indenrigsministeriet om vederlag til viceborgmestre på følgende måde:

"I Dragør Kommune overvejes det at ændre styrelsesvedtægten på grund af en ny politisk aftale.

Konkret handler det blandt andet om at ændre vederlaget til viceborgmestrene så satsen stiger fra de nuværende 8 % til 10 % af borgmestervederlaget i indeværende år.

Tvivlen opstår fordi der i vederlagsbekendtgørelsen § 7 stk. 8 er åbnet op for at ændre i eksempelvis udvalgsmedlemmers vederlag ved ændringer i udvalgsstrukturen og en sådan åbning ses ikke i § 12 hvor der alene står, at:

"Kommunalbestyrelsen kan forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår ad gangen træffe beslutning om, at kommunalbestyrelsens næstformand skal oppebære et vederlag på indtil 10 pct. af formandens vederlag."

Så spørgsmålet er om der hjemmel til den påtænkte regulering med virkning fra ændring af styrelsesvedtægten i indeværende år."

2. Retsgrundlag og praksis

Reglerne om vederlæggelse for varetagelse af udvalgshverv er fastsat i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2019 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv §§ 7-11.

§ 7, stk. 1, 3 og 8, er sålydende:

"§ 7. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde udvalgsvederlag til medlemmer af kommunalbestyrelsen for medlemskab af økonomiudvalget, stående udvalg, særlige udvalg nedsat i medfør af § 17, stk. 4 og 5, i lov om kommunernes styrelse, samt til de medlemmer, der er valgt af kommunalbestyrelsen til børn og unge-udvalget efter § 19 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er formænd for særlige udvalg nedsat i medfør af § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, eller næstformænd for særlige udvalg nedsat i medfør af § 17, stk. 4 og 5, i lov om kommunernes styrelse.

Stk. 4-7. [...]

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om fordeling af vederlag til de i stk. 1 nævnte udvalg og om vederlag for de i stk. 3 nævnte hverv. Fordelingen skal foretages forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår ad gangen. En nyvalgt kommunalbestyrelse kan dog i første kvartal af funktionsperioden træffe beslutning herom med virkning fra den 1. i måneden efter beslutningens vedtagelse. Fordelingen kan i øvrigt ændres i løbet af regnskabsåret, hvis der foretages ændringer i udvalgsstrukturen.

Stk. 9. [...]"

Vederlag til kommunalbestyrelsens næstformænd er ligeledes reguleret i vederlagsbekendtgørelsen.

§ 12, stk. 1, er sålydende:

"§ 12. Kommunalbestyrelsen kan forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår ad gangen træffe beslutning om, at kommunalbestyrelsens næstformand skal oppebære et vederlag på indtil 10 pct. af formandens vederlag. En nyvalgt kommunalbestyrelse kan dog i første kvartal af funktionsperioden træffe beslutning herom med virkning fra den 1. i måneden efter beslutningens vedtagelse. Er der valgt flere næstformænd for kommunalbestyrelsen, kan kommunalbestyrelsens beslutning efter 1. og 2. pkt. omfatte første og anden næstformand, der tilsammen kan tillægges vederlag på indtil 10 pct. af formandens vederlag.

Stk. 2. [...]"

Følgende fremgår af punkt 2.5 i vejledning nr. 9017 af 7. januar 2019 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv:

"Reglerne om vederlag til kommunalbestyrelsens næstformænd findes i bekendtgørelsens §§ 12 og 13.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde vederlag på indtil 10 pct. af borgmesterens vederlag til kommunalbestyrelsens næstformand, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 1, 1. pkt. Siden 1. februar 2013 har alle kommuner haft mulighed for at yde vederlag til både første og anden næstformand for kommunalbestyrelsen. I kommuner, hvor der er valgt både en første og en anden næstformand, og hvor kommunalbestyrelsen ud fra de lokale forhold finder, at de forpligtelser, der følger af hvervet som anden næstformand, berettiger til et fast årligt vederlag, kan kommunalbestyrelsen således træffe beslutning om et sådant vederlag. Vederlaget til første og anden næstformand kan tilsammen udgøre indtil 10 pct. af formandens vederlag, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 1, 3. pkt. I Københavns Kommune kan Borgerrepræsentationen dog beslutte at tillægge såvel første som anden næstformand et vederlag på indtil 15 pct. af formandens vederlag, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2.

Kommunalbestyrelsens beslutning om næstformandsvederlag skal træffes forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår ad gangen, dog således at en nyvalgt kommunalbestyrelse kan træffe beslutning herom i første kvartal af funktionsperioden med virkning fra den 1. i måneden efter beslutningens vedtagelse, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 1, 1. og 2. pkt. Beslutning om næstformandsvederlag kan endvidere træffes på det konstituerende møde.

Om vederlæggelse i de tilfælde, hvor en næstformand fungerer som borgmester, se kapitel 5, pkt. 5.2.

Udpeges et kommunalbestyrelsesmedlem efter lovens § 15, stk. 5, til at fungere for en næstformand for kommunalbestyrelsen, har vedkommende ret til i funktionsperioden at modtage vederlag svarende til næstformandens. Det er en betingelse, at næstformanden for kommunalbestyrelsen oppebærer vederlag efter bekendtgørelsens § 12.

Kommunalbestyrelsens næstformænd og fungerende næstformand er forpligtet til at modtage det vederlag, som kommunalbestyrelsen har besluttet at yde, jf. lovens § 16, stk. 9.”

Endvidere fremgår følgende af Økonomi- og Indenrigsministeriets svar af 20. maj 2014 på Statsforvaltningens spørgsmål om, hvorvidt kommunalbestyrelsen i sin styrelsesvedtægt lovligt må medtage bestemmelser om vederlag uden for de tilfælde, der er omhandlet i vederlagsbekendtgørelsens¹ § 7, stk. 2 (journalnummer 2014-6573):

”Det er oplyst, at Statsforvaltningen i forbindelse med deres gennemgang af de styrelsesvedtægter, som de modtager fra kommunerne til orientering, er blevet opmærksom på, at en del kommuner medtager bestemmelser i deres styrelsesvedtægter om vederlagsbeslutninger, som der ikke efter bekendtgørelsen stilles krav om skal fastsættes i styrelsesvedtægten. Det drejer sig fx om størrelsen af vederlaget til viceborgmesteren, størrelsen af vederlaget for menigt medlemskab af udvalg samt for enkelte kommuners vedkommende også om det faste vederlag.

Økonomi- og Indenrigsministeriet kan oplyse, at ministeriet ikke anser det for at være i strid med kommunestyrelseslovens² og vederlagsbekendtgørelsens regler om vederlag, at kommuner medtager bestemmelser i deres styrelsesvedtægter om vederlagsbeslutninger, da reglerne om vederlag ikke er udtømmende i deres regulering af proceskrav.

Det bemærkes dog, at det forhold, at vederlagsreglerne indeholder en udtømmende regulering af indholdet af kommunalbestyrelsesmedlemmers vederlæggelse, indebærer, at det ikke er lovligt at vederlægge disse på anden måde end, hvad der følger af vederlagsreglerne.

Endvidere ses sådanne regler i styrelsesvedtægten ikke at være i strid med kommunestyrelseslovens § 2, stk. 2, som forudsætter, at styrelsesvedtægten kun skal indeholde ”regler af mere generel og fast karakter vedrørende den overordnede styrelse af kommunen”, da disse vederlag alle må siges at være af generel og fast karakter, fx i modsætning til bestemmelser om § 17, stk. 4-udvalg.

Det bemærkes til slut, at ministeriet ligeledes ikke anser en ren gengivelse af vederlagsreglerne, fx regulering af de faste vederlag, i styrelsesvedtægten for at være i strid med lovgivningen.

Det bør dog af informative grunde oplyses ved henvisning, hvilken regel der gengives i styrelsesvedtægten.”

3. Overvejelser

3.1. Det følger af vederlagsbekendtgørelsens § 12, at kommunalbestyrelsens beslutning om, at kommunalbestyrelsens næstformand skal oppebære vederlag kan træffes forud for og med virkning for mindst ét regnskabsår. For en nyvalgt kommunalbestyrelse gælder dog, at den i første kvartal af funktionsperioden kan træffe beslutning om vederlaget til kommunalbestyrelsens næstformand med virkning fra den 1. i måneden efter beslutningens vedtagelse.

¹ Bekendtgørelse nr. 1537 af 13/02/2013 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv

² Lovbekendtgørelse nr. 186 af 19/02/2014 om kommunernes styrelse

For så vidt angår sætningen anført i vejledningens afsnit 2.5: "Beslutning om næstformandsvederlag kan endvidere træffes på det konstituerende møde.", bemærkes, at der herved sigtes til det konstituerende møde, der afholdes i 1. halvdel af december i valgåret. Denne passus har derfor ikke betydning i nærværende sag.

3.2. Dragør Kommune henviser i sin henvendelse til vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 8, hvorefter kommunalbestyrelsens beslutning om fordeling af vederlag til de i § 7, stk. 1, nævnte udvalg, og om vederlag for de i § 7, stk. 3, nævnte hverv, kan ændres i løbet af regnskabsåret, hvis der foretages ændringer i udvalgsstrukturen. Kommunen bemærker, at der efter vederlagsbekendtgørelsens § 12 ikke ses at være en tilsvarende mulighed for at ændre kommunalbestyrelsens næstformands vederlag i løbet af regnskabsåret.

Der er efter Forvaltningsjuras opfattelse ikke hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om at ændre kommunalbestyrelsens næstformands vederlag i indeværende år. Det bemærkes, at muligheden for efter vederlagsbekendtgørelsens § 7, stk. 8, at ændre fordelingen af udvalgs- og udvalgsformandsvederlag til de pågældende udvalg og hverv, må anses for begrundet i, at ændringer i udvalgsstrukturen kan have betydning for opgave- og ansvarsfordeling. Der ses imidlertid ikke at være mulighed for ved en fortolkning af vederlagsbekendtgørelsens § 12 at nå frem til en tilsvarende mulighed for at ændre kommunalbestyrelsens næstformands vederlag i løbet af regnskabsåret. Der ses i øvrigt heller ikke at være en tilsvarende begrundelse herfor.

3.3. Dragør Kommunes henvendelse har videre givet anledning til overvejelse om, hvorvidt vederlaget til kommunalbestyrelsens næstformand kan reguleres i styrelsesvedtægten, eftersom det fremgår af kommunens henvendelse, at kommunen har reguleret viceborgmestrenes vederlag i styrelsesvedtægten.

Som det fremgår af Økonomi- og Indenrigsministeriets svar af 30. maj 2014, har ministeriet tidligere vurderet, at ministeriet ikke anser det for at være i strid med kommunestyrelseslovens³ og vederlagsbekendtgørelsens regler om vederlag, at kommuner medtager bestemmelser i deres styrelsesvedtægter om vederlagsbeslutninger, da reglerne om vederlag ikke er udtømmende i deres regulering af proceskrav.

Forvaltningsjura vurderer på den baggrund, at der ikke ses ikke at være noget til hinder for, at Dragør Kommune regulerer kommunalbestyrelsens næstformands vederlag i styrelsesvedtægten. Der ses derfor ikke noget behov for at bemærke disse overvejelser over for kommunen.

4. Indstilling

Det indstilles, at følgende meddeles Dragør Kommune:

- Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at der ikke er hjemmel til, at Dragør Kommune kan ændre vederlaget til viceborgmestrene i indeværende år.

³ Lovbekendtgørelse nr. 186 af 19/02/2014 om kommunernes styrelse